

Fröbergiska uppfostringsanstalten i Kalmar.

Medan de stora kulturländerna årligen offra betydliga summor på s. k. reformskolor, har hittills föga gjorts från svenska statens sida till vanartiga barns förbättring. Den enda inrättning i berörda syfte, som åtnjuter bidrag af allmänna medel, är åkerbrukskolonien Hall nära Södertelje. Uppfostringsanstalter af mera enskild och lokal natur finnas dock flere, bland hvilka må nämnas räddningsinstitutet å Hisingen vid Göteborg och Råby nära Lund, Prins Karls uppfostringsinrättning på Gålön i Stockholms län, hvilken dock närmast har till uppgift att uppfostra fattiga och värnlösa barn, samt Fröbergiska stiftelsens uppfostringsanstalt i Kalmar.

Denna sistnämnda af ekonomidirektören M. G. FRÖBERG och hans hustru genom testamente af den 30 Augusti 1841 grundlagda stiftelse har till hufvudsakligt ändamål att i därför afsedd uppfostringsanstalt å lägenheten Norrgård i Kalmar »under sin vård taga, kostnadsfritt underhålla samt till sedliga, nyttiga och arbetsamma menniskor uppfostra vanvårdade barn af mankön från Kalmar stads- och landsförsamlingar samt Hossmo, S:t Sigfrids, Ljungby, Dörby, Förlösa, Åby och Kläckeberga socknar.» Den i sterbhuset år 1843 behållna tillgången för stiftelsen, utgörande 186,065 kr. 86 öre, förräntades under många år, hvarjemte ett hus för den blifvande anstalten uppbyggdes. Först år 1875 började den sin verksamhet.

Af den nu föreliggande berättelsen om anstaltens förvaltning och verksamhet under åren 1889-91 framgår, att

medeltalet vid anstalten vårdade gossar utgjorde under år 1889 52, år 1890 44 och år 1891 52. Vid 1891 års slut voro vid anstalten inskrifne 50 gossar. Enligt fastställd plan erhålla gossarne undervisning i folkskolans läsämnen samt i snickeri, skomakeri, skrädderi, smide och jordbruk, för hvilket sistnämnda yrke anstalten har till sitt förfogande ett jordområde af omkring 26 hektar. Som anstalten har till sin egentliga uppgift att uppfostra barnen till dugliga och ordentliga arbetare, så är i reglementet bestämdt, att skolundervisningen hufvudsakligen skall ega rum under vintermånaderna samt på sådana tider, att de praktiska göromålen ej åsidosättas.

Den fastställda dagordningen är för hvardagar följande. Uppstigning, påklädning och bäddning kl. 6 $\frac{1}{2}$ —7 om morgnarne, derefter en timmas undervisning för en del af gossarne, medan andra förrätta eldning, städning, vedbärning m. m. Kl. $\frac{1}{2}$ 8 samlas alla till morgonbön och frukost, hvarefter kl. 8 $\frac{1}{4}$ det egentliga dagsarbetet börjar och fortgår, med afbrott för middagsrast kl. 12—1 och för aftonvardsrast kl. $\frac{1}{2}$ 5—5, till kl. 7 e. m. Timman kl. mellan 7—8 användes till sång, lexläsning och öfverspelning samt mellan 8—9 till aftonbön, qvällsmat och derefter hvila. Sön- och helgdagar sker uppstigning kl. $\frac{1}{2}$ 7, och under nämnda dagar bevista gossarne gudstjenst i Kalmar kyrka, eller ock anordnas inom anstalten en kortare gudstjenst.

Af berättelsen framgår vidare, att gossarnes uppförande under treårsperioden varit relativt godt, och om de allra flesta från anstalten afgångna elever hafva goda underrättelser angående uppförande och arbetsduglighet ingått.

Beträffande anstaltens ekonomiska ställning uppgick vid 1891 års slut hufvudfondens och reservfondens sammanlagda belopp till 788,806 kr. 56 öre. Omkostnaderna i sin helhet under nämnda år belöpte sig til 317 kr. 85 öre för hvarje gosse mot 337 kr. 75 öre under år 1890.

A. M.